

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET
OPIS predmeta

Šifra predmeta: DT-02	Naziv predmeta: TEOLOŠKA ANTROPOLOGIJA I		
Ciklus: Integrirani	Godina: IV.	Semestar: zimski	Broj ECTS kredita: 3
Status: Obvezni		Ukupan broj sati: 45	
Sudionici u nastavi	Nastavnici i suradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduvjet za upis:	Opće poznavanje kršćanske vjere, filozofije i povijesti. Poznavanje temelja dogmatskog bogoslovlja.		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Sustavno predstavljanje kršćanskog teološkog nauka o čovjeku, ljudskoj zajednici i stvorenome vidljivome i nevidljivome svijetu u svjetlu Božje objave.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mjesto i uloga teologije stvaranja unutar teološke antropologije; 2. Teologija stvaranja i svjetovne znanosti: povijest problema, slučaj Galileo Galilei, današnji odnos teologije stvaranja i svjetovne znanosti; mogućnosti suradnje i aporijska pitanja; 3. Teologija stvaranja i biblija: povijesna pozadina, jahvistička i elohistička tradicija, ostali biblijski tekstovi o stvaranju svijeta i čovjeka; Novozavjetni nauk o stvaranju: Isusov nauk, pavlovska i nepavlovska antropologija; 4. Povijesno-teološki razvoj: inkulturacija biblijske objave u antičkoj sredini; kršćanska apologetika i sučeljavanje s gnozom; Marcijonovo krivovjere i reakcija Crkve; Stvaranje iz ničega i pitanje stvaranja vremena; Teologija stvaranja u skolastici: tomističko i nominalističko poimanje naravi i milosti; Novija teologija stvaranja: De Chardinov pokušaj pomirenja kršćanske objave i evolucionizma; enciklika Humani generis i novi dijaloški stav Crkve naspram evolucionizma; 5. Kršćansko shvaćanje čovjeka i tajna čovjekovog grijeha; smisao stvaranja i dobrota stvorenja; povijesno-teološki nauk o istočnome grijehu; pitanje spasenja nekrštene djece; 6. Problem zla u svijetu u kontekstu općeg teodicejskog pitanja: Epikurovo postavljanje problema; antički pokušaji pronalaska odgovora; Nadvladavanje zla i patnje u budizmu; Biblijski odgovor na pitanje zla i patnje u svijetu: starozavjetni i novozavjetni odgovor; 7. Božje stvaranje razumnih nevidljivih stvorenja: demoni i anđeli; 8. Pitanje Božje milosti: Problem: još uvijek aktualna problematika ili reliktnog arhaičnog svjetonazora; mjesto i uloga nauke o milosti u kršćanskoj teologiji i nauku Crkve; Temeljni pojmovi: stvorena i nestvorena milost, izvanjska, unutarnja, ulivena, posvećujuća ... 		

	<ol style="list-style-type: none">9. Starozavjetne pretpostavke nauka o milosti: prijateljstvo s Bogom i teologija Saveza; pitanje grijeha i njegovog oprostjenja;10. Novozavjetni nauka o milosti: evanđelja, pavlovski i ivanovski tekstovi; Jakvljeva poslanica;11. Patristički razvoj: općenite razlike istočne i zapadne teološke misli, pelagijanska rasprava i pobjeda augustinizma;12. Skolastički nauka o milosti: pitanje suodnosa naravnog i nadnaravnog reda u tomizmu i nominalizmu; Duns Skotovo promišljanje naravi Božje moći i reda spasenja.13. Protestantizam i odgovor Tridentskog sabora: povijesna pozadina problema: stanje Crkve prije reformacije; Lutherovo iskustvo vjere i osobne teološke pretpostavke; reformatorski stav o milosti; pitanja suodnosa vjere i djela; Odgovor Tridentskog sabora;14. Schleiermacher i odstupanje od protestantske ortodoksije, te Barthov pokušaj povratka istoj; Barthova kritika analogie entis;15. Unutarcrkvene rasprave o milosti u Novom vijeku: pitanje spasenja predaka novoobraćenih urođenika i začetak nauka o anonimnim kršćanima: Franjo Suarez; Kasnije rasprave: Rosmini i de Lubac.16. - Pitanja nauka o milosti danas: južnoamerička politička teologija: Crkva kao sakrament Duha Svetoga i pitanje milosti kao pitanje adekvatne vjerske prakse; von Balthasarova kritika radikalnih katoličkih pokreta;
Ishodi učenja:	<p>Znanje:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Naznačiti ulogu, mjesto i smisao teološke antropologije unutar dogmatskog bogoslovlja, kao i unutar kršćanske teologije uopće;2. Definirati temeljne termine teološke antropologije;3. Protumačiti sadržaj Božje objave o svijetu i čovjeku;4. Usporediti sadržaj kršćanske teološke antropologije s drugim antropološkim nacrtima;5. Sustavno povezati crkveni i teološki nauka o čovjeku i svijetu.6. Naznačiti smjernice praktične primjene teološke antropologije u pastoralu Crkve. <p>Vještine i kompetencije: Po završetku kolegija očekuje se da student stekne dublji uvid i poznavanje teološke antropologije, te da novostečeno znanje može integrirati sa sadržajem ostalih teoloških traktata i disciplina.</p>
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, samostalni zadaci i multimedija

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Dva pismena kolokvija i završni usmeni ispit.
Literatura:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none">12. L. NEMET, Teologija stvaranja, KS, Zagreb, 2003.13. A. MATELJAN, Obdareni ljubavlju. Uvod u teologiju milosti, CS, Split, 2006.14. J. RATZINGER/Benedikt XVI., U početku stvori Bog. Promišljanja o stvaranju i grijehu, Verbum, Split, 2008. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none">11. F. COURTH, Kršćanska antropologija. Bog – čovjek – svijet, UPT, Đakovo, 1998.;12. Flick M. – Alszeghy Z., Temelji teološke antropologije, (skripta), Sarajevo 1983.;13. I. KEŠINA, Stvaranje evolucijom, CS, Split, 2012.;14. F. FACCHINI, Izazovi evolucije, KS, Zagreb, 2011.;15. V. BAJSIĆ, Na rubovima Crkve i civilizacija, KS, Zagreb, 1972.;16. K. RAHNER, Zur Theologie des Todes. u: Quaestiones Disputatae (2), Izdano od K. Rahnera i H. Schliera, Verlag Herder Freiburg, Zweite Auflage, 1958.;17. L. BOROS, Mysterium Mortis. Der Mensch in der letzten Entscheidung. Walter-Verlag Olten und Freiburg im Breisgau, Siebte Auflage, 1967.